

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BUKAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : BUKAN JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJI HASANUDDIN BIN MOHD
YUNUS [HULU LANGAT]**

SOALAN

minta **MENTERI TENAGA, SAINS, TEKNOLOGI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan tindakan Kementerian untuk mengelakkan isu jerebu daripada terus berulang terutamanya dalam situasi perubahan iklim global yang semakin meruncing.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Menurut Pangkapan Data ASEAN Specialised Meteorological Centre (ASMC), pada bulan Ogos tahun ini, bilangan titik panas yang dikesan di Sumatra dan Kalimantan berjumlah 6,306 manakala di Malaysia 395. Pada bulan September pula, bilangan titik panas yang dikesan di Sumatra dan Kalimantan meningkat kepada 15,652 manakala di Malaysia 284. Akhirnya, pada bulan Oktober, bilangan titik panas yang dikesan di Sumatra dan Kalimantan berjumlah 4,870 manakalala di Malaysia, tiada sebarang titik panas yang dikesan. Sepanjang tempoh tiga bulan dari bulan Ogos hingga Oktober, bilangan titik panas yang dikesan di Sumatra dan Kalimantan berjumlah 26,801 manakala jumlah bilangan titik panas di Malaysia yang dikesan oleh ASMC ialah 679, iaitu 2.5% daripada jumlah Sumatra dan Kalimantan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, MESTECC telah mengambil tindakan bagi mengatasi masalah jerebu yang kebanyakannya berpunca

daripada kebakaran hutan tempatan mahupun di negara jiran seperti yang berikut:

- i. Bagi tujuan membersihkan atmosfera dan mengurangkan kesan jerebu, MESTECC, dengan kerjasama Jabatan Meteorologi Malaysia (MetMalaysia) dan Tentera Udara Diraja Malaysia (TUDM) telah menjalankan 5 kali operasi pembenihan awan di beberapa negeri di Semenanjung Malaysia pada 16 hingga 19 September dan juga di Sarawak pada 21 dan 22 September. Operasi-operasi ini dilaporkan berjaya menghasilkan hujan dan seterusnya mengurangkan impak jerebu.
- ii. Bagi menangani impak jerebu akibat daripada kebakaran tempatan, kerajaan telah menggerakkan anggota-anggota Bomba, NADMA dan PBT bagi usaha pemadaman kebakaran. Apabila keadaan membenarkan, kerajaan telah juga melaksanakan operasi pengeboman air seperti pada 15 hingga 22 Ogos di Miri, Sarawak dan pada 22 dan 23 September di Sri Aman, Sarawak dengan menggunakan pesawat Bombardier 415 yang berjaya mengurangkan kejadian jerebu akibat daripada kebakaran hutan tempatan dan mengelakkan darurat jerebu di Sri Aman;
- iii. MESTECC melalui Kementerian Luar Negeri telah mengutus surat bertarikh 6 September 2019 kepada Kementerian Lingkungan Hidup dan Kehutanan Indonesia. Malaysia telah meminta pihak Indonesia mengambil tindakan segera memadamkan kebakaran hutan dan ladang di Indonesia;
- iv. Pada 10 September 2019, MESTECC telah mengadakan perjumpaan dengan wakil kedutaan Indonesia di Kuala Lumpur dan menawarkan bantuan untuk memadamkan kebakaran hutan/ladang di Indonesia;
- v. Pada 11 September 2019, MESTECC telah mengutus satu surat lagi kepada Kementerian Lingkungan Hidup dan Kehutanan Indonesia dan menyatakan hasrat untuk

mengadakan mesyuarat di Jakarta bagi membincangkan isu jerebu rentas sempadan;

- vi. Pada 6 November 2019, telah mengutus satu surat lagi kepada Kementerian Lingkungan Hidup dan Kehutanan Indonesia untuk menyusul dan mendapat maklumat lanjut berkaitan penglibatan syarikat Malaysia dalam menyebabkan masalah jerebu merentas sempadan. Namun begitu, pada masa kini, surat tersebut belum dibalas oleh pihak Indonesia; dan
- vii. MESTECC juga telah mengutus surat dan mengadakan perbincangan *tele-conference* dengan Sekretariat ASEAN supaya mesyuarat *tele-conference* khas di peringkat Menteri untuk membincangkan isu jerebu rentas sempadan dapat diadakan dan bagaimana platform ASEAN boleh digunakan dengan lebih efektif lagi dalam menangani jerebu merentas sempadan.

Terdapat 3 langkah yang sedang diambil oleh Kerajaan untuk mengawal gejala jerebu di rantau ini.

Pertama, Malaysia akan terus menggunakan langkah-langkah diplomasi.

Di peringkat ASEAN, Malaysia akan terus memainkan peranan untuk menggesa negara anggota terutamanya Indonesia untuk mematuhi obligasi di bawah ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution bagi mencegah kejadian jerebu rentas sempadan. Selain itu, negara anggota perlu memberikan perhatian serius bagi merealisasikan Road Map on ASEAN Cooperation towards Trans-boundary Haze Pollution Control with Means of Implementation. (yang merupakan kerangka ke arah visi ASEAN Haze Free Region by 2020)

Baru-baru ini, delegasi Malaysia telah menghadiri Mesyuarat Committee and Conference of Parties to ASEAN Transboundary Haze Pollution dan ASEAN Ministerial on Environment yang diadakan dari 6 hingga 11 Oktober 2019 di Siem Reap, Cambodia. Malaysia telah menegaskan bahawa negara anggota ASEAN khususnya Indonesia

perlu mengambil tindakan selaras dengan undang-undang negara masing-masing ke atas individu atau syarikat yang menyebabkan kebakaran hutan dan tanah tanpa mengira negara asal syarikat terbabit.

Melalui mesyuarat tersebut juga, Malaysia telah meminta panduan daripada Sekretariat ASEAN untuk meneliti instrumen yang lebih berkesan yang boleh dipersetujui secara bersama bagi membolehkan tindakan punitif diambil ke atas individu atau syarikat pemilik tanah yang menjadi punca kejadian jerebu merentas sempadan supaya ia tidak berulang pada masa akan datang.

Kedua, mengkaji keperluan perundangan baru untuk mengambil tindakan terhadap individu atau syarikat Malaysia yang mengakibatkan jerebu di Malaysia tanpa kira di mana pembakaran tersebut berlaku.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

MESTECC juga telah mengadakan mesyuarat dan konsultasi bersama pakar-pakar perundangan dan alam sekitar daripada Jabatan Peguam Negara dan beberapa buah universiti tempatan bagi membincangkan keperluan pengubalan Akta Pencemaran Alam Sekitar Merentas Sempadan, Cross-boundary Pollution Act, yang termasuk tetapi tidak dihadkan jerebu.

Berdasarkan konsultasi ini, satu kajian akan dilaksanakan terlebih dahulu bagi meneliti implikasi akta ini dan menetapkan hala tuju pelaksanaannya bagi memastikan akta yang bakal digubal dapat memenuhi keperluan semasa.

Kajian ini akan dilaksanakan oleh jawatankuasa khas yang diterajui oleh pakar perundangan dan pakar berkaitan alam sekitar dalam tempoh 3 bulan dan dijangka selesai pada Januari 2020. Seterusnya, kertas pertimbangan akan disiapkan dan dikemukakan kepada Jemaah Menteri. Jika Jemaah Menteri meluluskan kertas kabinet tersebut, maka MESTECC akan terus untuk mendraf RUU Pencemaran Alam Sekitar Merentas Sempadan.

Tuan Speaker,

Saya percaya bahawa teknologi juga memainkan peranan yang penting dalam usaha menangani masalah jerebu. Oleh itu, langkah jangka masa panjang ketiga untuk menangani jerebu yang akan dijalankan oleh MESTECC ialah kami akan MESTECC akan memberi sokongan untuk mempertingkatkan R&D bagi meningkatkan keupayaan teknologi dan pembangunan kaedah yang efektif untuk mencegah ataupun memadam kebakaran di kawasan tanah gambut (*peat fire*). Untuk tahun 2020, RM 3 juta dana R&D MESTECC akan diperuntukkan untuk tujuan ini.

Untuk makluman dewan yang mulia ini,

Kebakaran tanah gambut bukan sahaja memberi impak negatif kepada kualiti udara, bahkan menambah kepada pelepasan gas rumah kaca.

Untuk meletakkan perspektif YB-YB sekalian, dalam tempoh sepuluh tahun di antara 1997 dan 2006, purata pelepasan gas rumah kaca tahunan akibat daripada kebakaran tanah gambut di Indonesia adalah 5-6 kali ganda jumlah keseluruhan pelepasan tahunan gas rumah kaca Malaysia. Jumlah pelepasan gas rumah kaca akibat kebakaran tanah gambut sedunia ialah lebih kurang 3% daripada jumlah pelepasan gas rumah kaca sedunia.

Oleh sebab itu, Kementerian juga dalam proses mengenal pasti sumber-sumber kewangan dan institusi antarabangsa yang sudi menghulurkan dana bagi tujuan R&D tersebut. Pada masa kini, kaedah-kaedah yang digunakan oleh negara-negara untuk mencegah dan memadam kebakaran tanah gambut adalah bersifat konvensional dan berteknologi lama. Tiada banyak inovasi dalam bidang ini. Kami berharap dengan R&D seed fund dari MESTECC dan dorongan Malaysia untuk kerjasama R&D peringkat antara bangsa, kaedah yang lebih efektif, murah dan *scalable* (dengan izin) dapat dicari dengan secepat mungkin.

Mengenai tindakan ke atas syarikat Malaysia yang menjadi penyebab kepada jerebu merentas sempadan, buat masa ini, pihak Kementerian tidak mempunyai sebarang maklumat rasmi mengenai syarikat yang

terlibat dan menyumbang kepada krisis jerebu pada tahun ini. Walau bagaimanapun, Malaysia berpendirian bahawa pihak Indonesia berhak untuk mengambil tindakan undang-undang ke atas mana-mana syarikat atau individu yang melakukan pembakaran terbuka di negara tersebut berlandaskan peruntukan undang-undang domestik yang dikuatkuasakan.

Berdasarkan pemantauan dan siasatan yang dijalankan oleh Jabatan Alam Sekitar (JAS), didapati punca utama jerebu di dalam negara adalah daripada aktiviti pembakaran terbuka melibatkan pertanian dan kebakaran hutan gambut. Bagi kes pembakaran terbuka, individu-individu dan syarikat-syarikat yang terlibat telah dikenalpasti dan sehingga kini 89 kompaun telah dikeluarkan manakala 23 kertas siasatan telah dibuka bagi kesalahan pembakaran terbuka. Selaras dengan Seksyen 29A, Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974, denda sehingga RM500,000 atau penjara sehingga 5 tahun atau kedua-duanya sekali boleh dikenakan jika didapati bersalah melakukan pembakaran terbuka. Kompaun RM2,000 juga boleh diberikan bagi setiap kesalahan.

Sekian, terima kasih.